

Jaarcijfers 2018

Gemeente Veendam

Gemeente Veendam

Regiomanager Alian Spelde:

"Bibliotheek Veendam won de tweede prijs in de wedstrijd Beste Bibliotheek van Nederland. Dankzij het nieuwe bibliotheekconcept van 'ontmoeten, leren en ontdekken' weten steeds meer mensen, jong en oud, de bibliotheek in Cultuurcentrum van Beresteyn te vinden en te waarderen. Als kers op de taart werd Jolanda Robben, medewerker Biblionet Groningen en ook werkzaam in Bibliotheek Veendam, in november verkozen tot Beste Bibliothecaris van Nederland.

Bibliotheek Veendam organiseert wekelijks op woensdag een kindermiddag, waar kinderen en hun ouders creatief worden uitgedaagd. Van programmeren tot bouwen en van verhalen schrijven tot proefjes doen. De kindermiddag is inmiddels een bekend fenomeen, met vele gezinnen als vaste of regelmatige bezoeker.

In de zomer van 2018 is Bibliotheek Veendam in samenwerking met kindercentrum Hoi Pippeloi en kinderopvang Prokino (toen nog Meander) weer met de Vakantie Voorleestent op pad gegaan. In twee wijken werd wekelijks op een vaste avond voorgelezen. In de laatste week vond een groots slotfeest plaats, waarbij gezinnen uit de wijken Sorghvliet en Noord samenkwamen. Het slotfeest, met spelletjes en muziek werd samengesteld door 20 Veendamse gezinnen.

Ook voor volwassenen was er van alles te doen in 2018. Zo vormde Bibliotheek Veendam in november het decor voor de provinciale afsluiting van Nederland Leest. Topkok Pierre Wind gaf een demonstratie culinaire dwarsheid en Groningse instellingen, waaronder de Multiculturele Vrouwengroep uit Veendam, verzorgden een proeverij. Ook werden er diverse workshops gehouden, waaronder Urban Sketching, handlettering en sieraden maken.

Na de herinrichting tot het nieuwe bibliotheekconcept van 'ontmoeten, leren en ontdekken' blijkt dat bezoekers gemiddeld veel langer in de bibliotheek verblijven; 35% blijft langer dan 15 minuten, 20% langer dan 30 minuten en 29% van de bezoekers verblijft één tot drie uur in de bibliotheek."

Vestigingen: 1

In gemeente Veendam is één vestiging:

- Bibliotheek Veendam

We willen bereiken dat inwoners de bibliotheek ervaren als een plek waar je naar toe gaat om te leren, te werken, jezelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Zo draagt de bibliotheek eraan bij dat kinderen en volwassenen goed kunnen meekomen en meedoen in onze samenleving.

Kenmerkend voor Bibliotheek Veendam is onder meer het eLAB. Hier kan iedereen (0-100+ jaar) maken, ervaren, experimenteren en ontdekken met 21e eeuwse vaardigheden zoals computational skills, programmeren, creativiteit, samenwerken en nieuwe technologieën en toepassingen. Er wordt een structureel programma aangeboden waarbij er nauw wordt samengewerkt met bedrijven en het onderwijs

Taalhuizen: 1

1 op de 9 volwassen Nederlanders is laaggeletterd. Het Taalhuis in de bibliotheek is de plek waar mensen terecht kunnen voor hulp op het gebied van leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer.

Bibliotheken op school: 11

[De Bibliotheek op school](#) is een succesvolle aanpak waar meer dan 140 scholen en kinderopvanglocaties in de provincie Groningen aan meedoen. In de gemeente Veendam zijn dat 7 basisscholen en 4 kinderopvanglocaties.

De structurele aandacht voor taal- en leesbevordering maakt deze aanpak tot een succes. Alle kinderen krijgen dankzij de Bibliotheek op school de kans om leeskilometers te maken.

Op scholen die meedoen met het programma de Bibliotheek op school staat niet alleen een mooie collectie boeken. Er is een uitgebreid leesplan en er wordt extra ondersteuning gegeven aan leerkrachten en leerlingen op het terrein van leesbevordering en informatievaardigheden.

BoekStart voor baby's: 118

Alle ouders van baby's in de Gemeente Veendam ontvangen een BoekStartwaardebon. Hiermee kunnen ze hun baby gratis lid maken van de bibliotheek én het BoekStartkoffertje ophalen. In 2018 hebben 118 ouders een koffertje opgehaald.

In de bibliotheek hebben we bovendien boekjes voor baby's te leen: de BoekStartcollectie. In veel vestigingen zijn activiteiten waarbij voorlezen aan kinderen tot 4 jaar oud centraal staat. Ouders zijn van harte welkom in de bibliotheek met hun baby of peuter, bijvoorbeeld tijdens het Ouder & Kind Café.

Eind 2018 is de pilot BoekStartCoach gestart op het consultatiebureau aan het Jan Salwaplein. Dit houdt in dat de bibliotheekmedewerker wekelijks op het consultatiebureau aanwezig is om met ouders, kinderen en professionals in gesprek te gaan over taal en lezen, en over boeken en het belang van voorlezen voor jonge kinderen. Er staat ook een kleine, maar mooie collectie prentenboeken op het consultatiebureau. Resultaat na twee maanden is dat meer ouders met jonge kinderen in de bibliotheek komen om hun koffertje te halen en hun kind inschrijven als lid van de bibliotheek.

Programma's kinderopvang: 1.100

Steeds meer kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geven voorlezen en taal via ons een vaste plek. Met [onze programma's](#) voor de kinderopvang ondersteunen wij inmiddels al meer dan 114 kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen in de provincie Groningen. In 2018 hebben 1.100 baby's, dreumesen en peuters meegedaan in de gemeente Veendam.

Samen werken we aan het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Dit doen we onder meer met het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit bestaat uit scholing, het inrichten van een aantrekkelijke leesomgeving, advies over het opstellen van een voorleesplan, tips en advies om ouderbetrokkenheid te vergroten.

In Veendam zijn alle voorschoolse instellingen officiële Boekstart in de Kinderopvang locaties. Dit is mooi ingeluid met een diploma voor de medewerkers die nu gecertificeerd zijn als (voor)leescoördinator. Op de verschillende locaties zijn mooie collecties boeken beschikbaar gekomen die door de kinderen enthousiast ontvangen zijn. Ook was er geld beschikbaar om de leesplek mooi in te richten.

Naast de collectievorming op de peuterspeelzaal zijn door de medewerkers van de bibliotheek meerdere programma's uitgevoerd in de bibliotheek en op de kinderopvanglocatie. Er waren 'boek en film ochtenden' waar de peuters na een voorbereidende activiteit op de groep hun held Dikkie Dik hebben ontmoet en tijdens de Nationale Voorleesdagen is veelvuldig voorgelezen. Tot slot waren kinderen en hun ouders welkom op het Voorleesfestival in van Cultuurcentrum van Beresteyn.

Programma's voor het onderwijs: 1.351

Op een enkele uitzondering na werken we met alle basisscholen in de provincie Groningen, met uitzondering van de stad. Gemiddeld doet per specifiek [programma](#) 62 procent van de scholen mee. In gemeente Veendam is dit 74 procent. Daarmee staat Bibliotheek Veendam in de provinciale top 3 van gemeenten met de hoogste deelname aan onze programma's voor het onderwijs.

De lesprogramma's die we op scholen uitvoeren zijn stuk voor stuk leuk om te doen en bovendien reuze leerzaam. Leesplezier, informatievaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod. Met het programma Taal als basis PO deden in Veendam 3.434 leerlingen mee. Er vonden 160 groepsactiviteiten plaats.

De bibliotheek was dit jaar het decor voor diverse groepsbezoeken: de kleuters griezelden tijdens hun groepsbezoek mee met Marc's gevaarlijke tanden en de groepen 3 en 4 leerden programmeren met het robotje Botje Bij. Leerlingen van groep 5 en 6 konden hun hart ophalen tijdens het groepsbezoek. Zij leerden robot Dash zo programmeren dat hij de hoofdrol kon spelen in hun eigen verhaal. Alle kinderen verlieten teleurgesteld de bibliotheek: de tijd was alweer voorbij...

In 2018 hebben we vanuit de bibliotheek vol ingezet op de doorgaande leeslijn. Het lezen van groep 3 en 4 kreeg een boost met het programma 'Vakantielezen', groep 5 en 6 namen fanatiek deel aan 'Scoor een Boek!' en groep 7 en 8 konden voor het eerst intekenen op 'de Uitdaging'. Dat werd door tien klassen gedaan.

Zelfs vele kleuters werken aan 21e-eeuwse vaardigheden. Zij maken met plaatjes gezamenlijk een verhaal, een boekje en vertellen dit terwijl de bibliotheekmedewerker de bijbehorende tekeningen filmt. Van het filmpje kan iedereen thuis weer genieten.

Aan de Nationale Voorleeswedstrijd deden tien scholen mee.

Activiteiten: 97

We organiseerden 97 [publieksactiviteiten](#) in de gemeente Veendam, waar 4.506 deelnemers aan meededen.

De activiteiten die we aanbieden zijn gericht op een Leven Lang Leren: voortdurende persoonlijke ontwikkeling van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit voor alle inwoners. Kenmerkend is onze focus op informeel leren. In samenwerking met externe partijen zorgen we ervoor dat de bibliotheek een platform is voor vermaak, debat, workshops, lezingen, cursussen, evenementen en kunst & cultuur.

Cursisten digitale vaardigheden: 8

In 2018 konden inwoners van de gemeente Veendam meedoen met de [cursus](#) Klik&Tik en gebruikmaken van het inloopspreekuur in.

Klik&Tik is de computercursus voor beginners. Digisterker is de cursus waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid. Er zijn in 2018 totaal 8 cursisten geslaagd in de gemeente Veendam.

Klik&Tik kende een lange aanlooperperiode en een moeizame start. Maar door vol te houden is ook Klik&Tik nu een succes in Veendam en is er zelfs een wachtlijst.

De cursisten zijn erg tevreden over deze vorm van aanleren van computervaardigheden. In eigen tempo, zonder druk en zonder stress. De ideale methode!

Bezoekers:

De bibliotheek in gemeente Veendam werden in 2018 door 125.815 bezoekers bezocht. Het gaat zowel om leden als om bezoekers die meedoen met activiteiten of cursussen in de bibliotheek. Ook komen mensen bij ons een krantje lezen, computeren, werken of studeren.

Leden:

De [bibliotheekleden](#) zijn als volgt verdeeld:

- 4.242 kinderen en jongeren (het aantal jeugdleden is in 2018 met 1,2% gestegen)
- 2.366 volwassenen
- 106 organisaties en (onderwijs-)instellingen

Samen leenden de bibliotheekleden in de gemeente Veendam 157.130 titels.

Medewerkers: 108,2 fte

In totaal werkten er in 2018 161 [medewerkers](#) (108,2 fte) bij Biblionet Groningen. De inzet van onze medewerkers vond plaats in de 41 bibliotheekvestigingen (frontoffice), in projecten en ondersteuning (backoffice) en voor de provinciale ondersteunings-taak.

Omdat we sinds vorig jaar werken met de Producten – en dienstencatalogus, zijn we onze medewerkers anders gaan inzetten. Uitgaand van het gewenste dienstenpakket per gemeente zetten we onze medewerkers in op de juiste locaties en vestigingen. We hebben ook medewerkers vanuit de backoffice ingezet in de bibliotheken. Sommige medewerkers hebben nieuwe functies gekregen.

Het flexibiliseren van de organisatie en de medewerkers is de komende jaren een uitdaging die we aangaan omdat de behoefte van de gemeenten, maar ook van onze gebruikers en leden verandert. In dit kader hebben we een start gemaakt met het werken met (team)rollen. In 2019 gaan we daar mee verder.

Vrijwillige medewerkers:

In de gemeente Veendam werkten we in 2018 met 47 [bibliotheekvrijwilligers](#).

Veel vrijwillige bibliotheekmedewerkers helpen mee in de vestigingen. Daarnaast zijn er in ons netwerk vrijwilligers die helpen bij activiteiten. Bijvoorbeeld bij activiteiten voor kinderen, zoals de [VoorleesExpress](#) en het [eLAB](#). Of bij het geven van computercursussen, zoals [Digisterker](#) en [Klik&Tik](#). Ook de [Bibliotheek aan huis](#) draait met behulp van vrijwilligers.

Dankzij de inzet van vrijwilligers zijn onze bibliotheken vaker en langer open. Ze nemen een deel van de front-office taken van onze medewerkers over. Hierdoor ontstaat er voor medewerkers ruimte om zich te richten op de ontwikkeling en uitvoering van de maatschappelijke en educatieve programma's van de bibliotheek.

Bij Biblionet Groningen hebben we een interne opleiding ontwikkeld voor vrijwilligers. We noemen dit de Vrijwilligers Academie. Ze verwerven hier kennis, vaardigheden en inzichten die zij nodig hebben voor het werken in de bibliotheek. In 2018 hebben de eerste twee groepen meegedaan aan de Vrijwilligers Academie.